

NYELVTANI SZERKEZETEK ÉS SZÓKINC

1. Nyelvtani szerkezetek

VIZSGASZINTEK	
Középszint	Emelt szint
<p>A vizsgázó</p> <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - megérti és helyesen használja az egyszerű szerkezeteket szóban és írásban, - ismerős helyzetekben elfogadható nyelvhelyességgel kommunikál, - az esetleg előforduló hibák és az érezhető anyanyelvi hatás ellenére érthetően fejezi ki gondolatait, kommunikációs szándékait. 	<p>A vizsgázó</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - változatos szerkezeteket is megért és használ szóban és írásban, - viszonylag nagy biztonsággal használja a nyelvtani szerkezeteket, és közben nem követ el rendszerszerű hibát, - szükség esetén mondanivalóját képes önállóan helyesbíteni, pontosítani, - árnyaltan fejezi ki kommunikációs szándékait.

A következő táblázat a nyelvtani követelményeket tartalmazza, és a könnyebb kezelhetőség érdekében a leíró nyelvtan kategóriái alapján készült.

A nyelvtani ismeretek alapvető szerepet játszanak mind a megértést biztosító, mind a nyelvi produkciót lehetővé tevő készségekben. A receptív készségek között felsorolt nyelvtani szerkezetek előfordulhatnak az olvasott vagy hallott szöveg értését mérő feladatokban, de ezekre a készségekre a nyelvhelyességi vizsgarész nem kérdez rá.

A produktív ismeretek közé sorolt nyelvtani szerkezetek megjelenhetnek a Nyelvhelyesség vizsgarészben.

A táblázat terjedelmi okból nem törekedhetett teljességre.

	Középszint		Emelt szint	
	Rec.	Prod.	Rec.	Prod.
Hangtan				
- a portugál ábécé	+	+	+	+
- megegyezések és eltérések a portugál és magyar hangrendszerben	+	+	+	+
- a kiejtés szabályai	+	+	+	+
- a helyes szó- és mondathangsúly	+	+	+	+
- a helyes hanglejtés	+	+	+	+
- a helyesírás főbb szabályai	+	+	+	+
- a központosítás	+	+	+	+
Alaktan				
<i>A főnév</i>				
- a főnevek neme, egyes és többes száma	+	+	+	+
- főnévképzés, módosító képzők	+	-	+	+
<i>A névelők</i>				
- határozott	+	+	+	+

	Középszint		Emelt szint	
	Rec.	Prod.	Rec.	Prod.
- határozatlan	+	+	+	+
<i>A melléknév</i>				
- fajtái, többes száma, egyeztetése a főnévvel, helye a mondatban	+	+	+	+
- a melléknévképzés	+	-	+	+
- melléknévként használt más szófajú szavak	+	-	+	+
- a melléknév fokozása és rendhagyó alakjai	+	+	+	+
- hasonlító szerkezetek	+	+	+	+
<i>A számnév</i>				
- a tőszámnév, sorszámnév, határozatlan számnév	+	+	+	+
- az évszám, életkor, óra-perc, időpont, dátum kifejezése	+	+	+	+
<i>A névmások</i>				
- a személyes névmás, hangsúlytalan és hangsúlyos alakok (a tárgy és részeshatározó kifejezése, használata előljárókkal)	+	+	+	+
- a tárgy és a részeshatározó helye jövő időben és feltételes módban	+	-	+	+
- a visszaható névmás	+	+	+	+
- a birtokos névmás	+	+	+	+
- a mutató névmás	+	+	+	+
- a vonatkozó névmás	+	+	+	+
- a kérdő névmás	+	+	+	+
- a határozatlan és általános névmás	+	+	+	+
<i>A határozószók</i>	+	+	+	+
<i>Az előjárószók</i>	+	+	+	+
<i>Az igék</i>				
- ragozási típusok	+	+	+	+
- igeelvek	+	+	+	+
- létigék és használatuk	+	+	+	+
- a portugál igeragozás rendszere (igemódok: kijelentő-mód: indicativo, kötőmód: conjuntivo, feltételesmód: condicional és felszólító mód: imperativo; igeidők kijelentő mód: jelen: presente, elbeszélő múlt: pretérito perfeito, folyamatos múlt: pretérito imperfeito, összetett múlt: pretérito perfeito simples, összetett régmúlt: pretérito-mais-que-perfeito composto, egyszerű régmúlt: pretérito-mais-que-perfeito simples, egyszerű jövő: futuro simples, összetett jövő: futuro composto). kötőmód: conjuntivo, presente, pretérito imperfeito, futuro simples, pretérito imperfeito, pretérito mais-que-perfeito, futuro composto feltételes mód: feltételes jelen: condicional simples, feltételes múlt: condicional composto felszólító mód: imperativo egyszerű főnévi igenév: infinitivo impessoal simples,	+	+	+	+

	Középszint		Emelt szint	
	Rec.	Prod.	Rec.	Prod.
összetett főnévi igenév: infinitivo impessoal composto, ragozott főnévi igenév: infinitivo pessoal simples, összetett ragozott főnévi igenév: infinitivo pessoal composto				
<i>A módosítók</i>	+	+	+	+
<i>A kötők</i>	+	+	+	+
<i>Az indulatszók</i>	+	+	+	+
Mondattan				
- a mondatrészek	+	+	+	+
- a portugál szórend	+	+	+	+
- az egyszerű mondatok	+	+	+	+
- az összetett mondatok	+	+	+	+
- az alárendelés	+	+	+	+
- a kijelentő mód időegyeztetési rendszere	+	+	+	+
- a kötőmód mód időegyeztetési rendszere	+	-	+	+
- a feltételes mondat*	+	-	+	+
- a szenvedő szerkezet*	+	+	+	+
- a személytelen szerkezet	+	+	+	+
- a vonzatos igék*	+	+	+	+
- igei körülírások*	+	-	+	+
- a mondatrövidítések	+	+	+	+
- a függő beszéd	+	-	+	+
A szóalkotás	-	-	+	+

Alaktan	Példák
<i>A főnév</i>	
- a főnevek neme, egyes és többes száma	árvore, cadeira, lua árvores, cadeiras, luas
<i>A névelők</i>	
- határozott	o, a, os, as O aluno está na aula. Os alunos vieram à aula.
- határozatlan	um, uma Uma baleia é um mamífero.
<i>A melléknév</i>	
- fajtái, többes száma, egyeztetése a főnévvel, helye a mondatban	O caderno novo é azul . As casas brancas são raras. Rapaz pobre . Pobre rapaz. (átvitt értelem)
- a melléknévképzés	claro,-a etc
- melléknévként használt más szófajú szavak	agrícola, indígena, cosmopolita (egyben főnév is)
- a melléknév fokozása és rendhagyó alakjai	O avião é o mais rápido . Este filme é bom, mas o outro é ótimo .

- hasonlító szerkezetek	O taxi é tão rápido como o autocarro.
<i>A számnév</i>	
- a tőszámnév, sorszámnév, határozatlan számnév	Ela tem quatro irmãos, eu conheço dois . A primeira é a melhor. Alguns não sabem nadar.
- az évszám, életkor, óra-perc, időpont, dátum kifejezése	Já estamos em dois mil e dezasseis . Tenho vinte anos. São seis horas da tarde. Às oito horas da noite. Estamos no dia oito de maio .

<i>A névmások</i>	
- a személyes névmás, hangsúlytalan és hangsúlyos alakok (a tárgy és részeshatározó kifejezése, használata előljárókkal)	Eu levo o João no meu carro. Eles receberam a carta e leram- na . Tremem- me as mãos. Gostam de mim .
- a tárgy és a részeshatározó helye jövő időben és feltételes módban	Mostrar- no-lo-ão . Responder- lhe-ei .
- a visszaható névmás	Sinto- me indisposto.
- a birtokos névmás	O meu carro é verde.
- a mutató névmás	Este lápis não é o meu.
- a vonatkozó névmás	A casa sobre a qual fala fica longe.
- a kérdő névmás	Quem é ele?
- a határozatlan és általános névmás	Alguém fala português? Pede- se silêncio.
<i>A határozószók</i>	Tenho aqui o passaporte. Hoje trabalhaste melhor do que ontem.
<i>Az előljárószók</i>	Queria ir para o centro da cidade. Quer ir de táxi? Na mesa encontrarás um copo com água.
<i>Az igék</i>	
- ragozási típusok	falar, viver, partir, pôr, trazer
- igenevek (főnévi igenév, melléknévi igenév, határozói igenév)	Não posso garantir nada. A sopa comida foi boa. Olhando melhor para ela, acho-a bonita.
- létigék és használatuk	Eu sou húngara. Não estou na Hungria. Há muitos húngaros neste hotel.
portugál igeragozás rendszere (igemódok: kijelentőmód: indicativo, kötőmód: conjuntivo, feltételemód: condicional és felszólító mód: imperativo; igeidők kijelentő mód: jelen: presente, elbeszélő múlt: pretérito perfeito, folyamatos múlt: pretérito imperfeito, összetett múlt: pretérito perfeito composto, összetett régmúlt: pretérito-mais-que-perfeito composto, egyszerű régmúlt: pretérito-mais-que-perfeito simples, egyszerű jövő: futuro simples,	Sinto-me indisposto. Tenho medo que a Maria não compre pão. No teu lugar eu estudaria . Não venha consultá-la hoje. Eles falam bem português. Eu conheci o João e andei com ele. Antigamente, eu comia muito. Não tenho estado bem ultimamente. Quando chegaste, eu já tinha estudado tudo. Vendera todos os seus livros antes da

<p>összetett jövő: futuro composto).</p> <p>kötőmód: conjuntivo presente, pretérito imperfeito, futuro simples, pretérito perfeito, pretérito mais-que-perfeito, futuro composto</p> <p>feltételes mód: feltételes jelen: condicional simples, feltételes múlt: condicional composto</p> <p>felszólító mód: imperativo</p> <p>egyszerű főnévi igenév: infinitivo impessoal simples, összetett főnévi igenév: infinitivo impessoal composto, ragozott főnévi igenév: infinitivo pessoal simples, összetett ragozott főnévi igenév: infinitivo pessoal composto</p>	<p>escola começar.</p> <p>Acordarei muito cedo amanhã.</p> <p>Estou contente que venhas.</p> <p>Permitimos que ele lesse o livro.</p> <p>Quando vieres falaremos.</p> <p>Estou com medo que o João tenha comido muito.</p> <p>Ficaria contente se tivesses dito a verdade.</p> <p>Quando tiveres acabado, partiremos.</p> <p>Compraria este livro, mas não tenho dinheiro.</p> <p>Teria convidado a Maria, mas ela foi-se embora.</p> <p>Fala mais alto! Dispa-se, por favor!</p> <p>É proibido falar.</p> <p>Estamos contentes de ter falado com ele.</p> <p>Peço-te para vires.</p> <p>Depois de termos respondido a todas as suas perguntas, eles despediram-se.</p>
<i>A módosítók</i>	<p>Talvez saibas a palavra em inglês.</p> <p>Embora goste eu não vou comê-lo.</p>
<i>A kötőszók</i>	<p>A Maria e o Mário são irmãos.</p> <p>Estou cansado, portanto não corro mais.</p>
<i>Az indulatszók</i>	<p>Ah, és tu!</p> <p>Ena! Mas que vestido tão bonito!</p> <p>Pst! Faz favor!</p>
Mondattan	
- a portugál szórend (alany-állítmány-tárgyhatározók)	Qual é o apelido do senhor?
- az egyszerű mondatok	A senhora é portuguesa.
- az összetett mondatok	Como tu és um bom amigo, vou contar-te tudo.
- az alárendelés	Não quero que te atrases.
- a kijelentő mód időegyeztetési rendszere	Disseram que tinham frio.
- a kötőmód mód időegyeztetési rendszere	Tenho medo que a Maria tenha caído .
- a feltételes mondat	Teria falado com o Paulo, mas ele voltou para o seu hotel.
- a szenvedő szerkezet	O trabalho já tinha sido feito pelo professor.
- a személytelen szerkezet	Em Portugal come-se bem.
- a vonzatos igék	Acho que ele precisa de mais paciência. Ele não obedece aos pais.
- igei körülírások	A princesa andava a chorar . Os dias iam passando muito rapidamente.
- a mondatrövidítések	Prometo não dizer nada. Alugada a casa , o Pedro foi viver para

	Lisboa.
- a függő beszéd	Disseram que tinham frio. Perguntou se eu queria ir com ele.

2. Szókincs

VIZSGASZINTEK	
Középszint	Emelt szint
<p>A vizsgázó</p> <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - megfelelő szókincssel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon a legtöbb olyan témában, amely összefügg saját mindennapi életével, - jól tudja alkalmazni alapvető szókincsét, noha még előfordulhatnak nagyobb hibák, - a bonyolultabb gondolatokhoz, témákhoz nem mindig találja meg a legmegfelelőbb kifejezőeszközt. 	<p>A vizsgázó</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - megfelelő szókincssel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon változatos helyzetekben, illetve elvont témákról - a változatos nyelvi, lexikai elemek közül általában ki tudja választani a kommunikációs célnak legmegfelelőbbet; szükség esetén néha körülírást alkalmaz, - kisebb lexikai pontatlanságai nem gátolják a kommunikációt.

A vizsga szókincsének alapjául a mai portugál köznyelv szolgál. Speciális tájnyelvi szavak, csoportnyelvi szavak és szakszavak produktív ismerete nem követelménye a vizsgának. Ilyen típusú szavak kizárólag olyan szövegekben fordulhatnak elő, amelyekben az ismeretük nem előfeltétele az adott szöveg megértésének.